

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **J. A.**, zastoupeného JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Nuselská 499/132, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2018, č. j. MPSV-2018/74430-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2022, č. j. 2 Ad 21/2018-49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu rozhodl o snížení dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvku na živobytí) z 2200 Kč na 400 Kč, neboť žalobce obdržel příjmy ve výši 1800 Kč (300 Kč za sběr, dar 1000 Kč od J. V., 500 Kč za uskladnění věcí). Výše příspěvku na živobytí tak byla stanovena jako rozdíl mezi částkou živobytí 2200 Kč, stanovenou podle § 24 odst. 1 písm. f) zákona o 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, a příjmem 1800 Kč.

[2] Žalovaný zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí úřadu práce. Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který jeho žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Kasační stížnost je podle něj přijatelná, neboť se městský soud dopustil zásadního

pochybení. Sporná totiž zůstává povaha částky poskytnuté panem V. Městský soud nesprávně odhlédl od skutečnosti, že stěžovatel od samého počátku uváděl, že pan V. mu pravidelně poskytoval částku určenou k tomu, aby stěžovatel včas zaplatil nájem a poplatky s ním spojené, a to doby, než mu byly vyplaceny dávky pomoci v hmotné nouzi. Dále pan V. stěžovateli pomáhal i tím, že mu směnil poukázky, které obdržel, za hotovost, neboť stěžovatel by jimi pochopitelně nezaplatil nájem a další poplatky. Stěžovatel zvolil v čestném prohlášení nesprávnou formulaci (tedy že šlo o dar), nicméně úředníci vysvětlil, že částky, které obdrží od pana V. na nájem, vždy vracel z dávek v pomoci v hmotné nouzi. Ve správním řízení navíc nebyl zjišťován obsah vztahu mezi stěžovatelem a panem V. Městský soud měl vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Stěžovatel namítl také to, že pan V. nebyl ve správním řízení vyslechnut.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že částka, kterou pan V. stěžovateli poskytoval na úhradu nákladů na bydlení, nebyla stěžovateli jako příjem započítána. Námitka, že šlo o půjčku, jejímž prostřednictvím pan V. stěžovateli vypomáhal se včasnou úhradou nákladů na bydlení, proto není přiléhavá. K námitce neprovedení výsledku pana V. žalovaný dodal, že sám stěžovatel spornou částku 1000 Kč označil za dar od pana V. Správní orgán proto neměl důvod vyslýchat pana V. za účelem upřesnění povahy poskytnutých prostředků.

[5] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[6] Podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pokud svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (kritérium přesahu vlastních zájmů bylo vyloženo v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, neboť stěžovatel plausibilně (tj. myslitelně a rozumně představitelně) tvrdí zásadní pochybení městského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi *pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 100 % ostatních započítatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou příspěvku na živobytí.*

[10] Podle § 7 odst. 2 písm. m) zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, *za započítatelné příjmy se pro účely tohoto zákona dále považují další opakující se nebo pravidelné příjmy.*

[11] Nejvyšší správní soud považuje za důležité zdůraznit, že v nyní posuzované věci je sporná pouze právní povaha částky ve výši 1000 Kč, kterou stěžovatel obdržel v lednu 2018

pokračování

od pana V. Tím se věc liší od jiného případu téhož stěžovatele, kterým se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 7. 10. 2021, č. j. 4 Ads 77/2021-25. Citovaný rozsudek se věnuje částce 9000 Kč, kterou pan V. pravidelně poskytoval stěžovateli za účelem úhrady nákladů na bydlení. Kasační námitky stěžovatele v nyní rozhodované věci se nicméně zčásti týkají též prostředků, které pan V. stěžovateli poskytoval k úhradě nájmu, to však není předmětem tohoto řízení.

[12] Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 Ads 77/2021-25 uvedl, že stěžovatel v řízení o odnětí dávky pomoci v hmotné nouzi opakovaně uváděl, že si částku 9000 Kč zapůjčil a její větší část vrátil, přesto ji správní orgány vyhodnotily jako dar. Tvrzení stěžovatele přitom bylo možné ověřit pouze výsledkem pana V., který měl stěžovateli částku poskytnout. Nejvyšší správní soud proto správním orgánům vytkl, že nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tedy že se nezabývaly skutečnou povahou částky, kterou pan V. stěžovateli poskytoval k úhradě nákladů na bydlení. Z tohoto důvodu soud zrušil napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného.

[13] Je třeba zdůraznit, že je to především krajský (městský) soud, který je oproti Nejvyššímu správnímu soudu povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, nebo ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52). Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci neshledal důvod pro zásah do hodnocení skutkových otázek, které provedl městský soud.

[14] Zatímco ve věci řešené čtvrtým senátem vyvstaly pochybnosti ohledně toho, zda se jednalo o dar, anebo zápůjčku, v nyní rozhodované věci je situace zcela odlišná. Podklady založené ve správním spisu totiž umožňují bez pochybností učinit závěr, že dotčená částka ve výši 1000 Kč je dar od pana V., nikoliv zápůjčka či výpůjčka. Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že přímo sám stěžovatel dotčený příjem po celou dobu správního řízení setrvale označoval jako dar. O tom svědčí prohlášení stěžovatele, čestné prohlášení pana V. opatřené ověřeným podpisem a protokol o ústním jednání, vše ze dne 19. 2. 2018. Stěžovatel spornou částku jako dar označil také ve dvou protokolech o ústním jednání ze dne 26. 2. 2018 a v prohlášení z téhož dne. Stěžovatel konečně označil částku jako dar také v odvolání proti rozhodnutí úřadu práce. Povahu přijaté částky stěžovatel začal zpochybňovat až v žalobě. Teprve v kasační stížnosti stěžovatel správním orgánům vytkl neprovedení výsledku pana V. Taková kasační námitka je však nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud k tomu pouze uvádí, že správním orgánům nelze vytýkat, že neprovedly výsledek pana V., neboť povaha částky nebyla v průběhu správního řízení sporná a orgány při jejím hodnocení vycházely z tvrzení samotného stěžovatele, která nebyla vzájemně rozporná (na rozdíl od posuzování částky 9000 Kč ve věci č. j. 4 Ads 77/2021-25, u níž se bez dostatečného ověření přiklonily k závěru, že šlo o dar, ačkoli existovaly významné důvody pro závěr, že mohlo jít toliko o půjčku). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že správní orgány ve vztahu k nyní posuzované částce 1000 Kč zjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[15] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť stěžovatel ve věci neměl úspěch a žalovanému jako úspěšnému účastníku řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda

senátu